

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Gyuris Ágnes Ügyvédi Iroda (... , ügyintéző: dr. Gyuris Ágnes ügyvéd) és az 1000. számú Ügyvédi Iroda (... ügyintéző: dr. Gaál Szabolcs ügyvéd) által képviselt, felperes neve (...) felperesnek - az Albáné dr. Feldmájer Livia ügyvéd (...) által képviselt, alperes neve (...) alperes ellen - személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. június 15. napján kelt, 14.ÓP.634.336/2005/38. számú ítélete ellen az alperes részéről 39., a felperes részéről 40. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja.

Megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy valótlanul állította a felperes által 2005. szeptember 1. napjára tervezett produkciója kapcsán a ... 2005. augusztus 19-ei „...szerint hiteltelen ...” című cikkben, a ...2005. augusztus 19-ei számában megjelent „... papírrakétája van?” című írásban, a ... 2005. augusztus 19-ei „Nem közvetítik ...” című újságcikkben, valamint a ... 2005. augusztus 18-ai adásában, hogy olyan „tárgyat kívánt fellőni, amely életveszélyes lett volna a nézőkre”; „egy kartonból és cserépből épített rakétával veszélyeztette volna Budapest lakosait”; illetve „nem elég biztonságos a rakéta... Azt nem lehet lakott terület felett kilőni, mert balesetveszélyes.”, ugyanis az Budapest lakosságára nem jelentett veszélyt.

Megsértette továbbá a felperes személyhez fűződő jogát, a ...fenti számában, valamint a ... 2005. augusztus 18-ai adásában, azzal az alappal nem bíró véleményével, miszerint a fent megjelölt produkció hiteltelen.

Ugyancsak a felperes jóhírnevét sértette meg az alperes azzal, hogy a ... 2005. augusztus 19-ei számában valótlanul azt közölte, hogy a felperesnek „nincs engedélye a produkcióra”.

A felperesnek emberi méltóságához fűződő személyiségi jogát sértette az alperesnek a ... 2005. augusztus 19-ei számában megjelent, a „... beperelte az ...-t” című, azon cikkbeli közlése, miszerint „... menjen el egy orvoshoz, mert valami komolyan nincs vele rendben”.

Hírnévrontó továbbá a ... 2005. augusztus 19-ei számában szerepelt, valamint a ... 2005. augusztus 18-ai adásában elhangzott az az alperesi kijelentés, hogy a felperes őt félrevezette és „nem akar cinkostársa lenni egy félrevezetésnek”.

A felperes jóhírnevét sértette az alperes azzal is, hogy a ... 2005. augusztus 24-ei számában közzétett, „...: megzsarolt az ...” című cikkében azt állította felperesről, hogy „évek óta megszokhattuk, hogy hazudik”.

Kötelezi az alperest, hogy a fenti jogsértést megállapító rendelkezést is tegye közzé, sajnálkozása kifejezése mellett, a ... című műsorában 15 napon belül.

Köteles az alperes 15 napon belül 20.000.000 (Húszmillió) Ft nem vagyoni kártérítést megfizetni a felperesnek.

Ezt meghaladóan a felperes kereseti kérelmével kapcsolatos, valamint a perköltség megfizetéséről szóló ítéleti rendelkezéseket helybenhagyja.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és viszontkereseti illetékről pedig akként rendelkezik, hogy abból a felperes 750.000 (Hétszázötvenezer) Ft-ot, míg az alperes 330.000 (Háromszázharmincezer) Ft-ot köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

A felperes 15 napon belül köteles 1.500.000 (Egymillió-ötszázezer) Ft másodfokú perköltséget az alperesnek megfizetni.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetékekből a felperes 750.000 Ft-ot (Hétszázötvenezer), míg az alperes 174.000 (Százhetvennégyezer) Ft-ot köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes üzleti titok védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a ... című műsora 2005. augusztus 18. napján sugárzott adásában nyilvánosságra hozta azt, hogy a felperes egy amatőr rakétaépítővel kötött szerződést, amely szerződést a műsorban be is mutatta. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül az ítélet jogsértést megállapító rendelkezését, sajnálkozása kifejezése mellett tegye közzé a ... című műsorában. Ezt meghaladóan a bíróság a felperes keresetét és az alperes viszontkeresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 3 millió Ft perköltséget, a le nem rótt illetékről úgy rendelkezett, hogy abból a felperes 1.069.200 Ft-ot, az alperes pedig 10.800 Ft-ot fizessen meg az államnak külön felhívásra.

A megállapított tényállás szerint az alperes, aki az ... nevű televíziós csatorna üzemeltetője, továbbá a szabaduló művészként fellépő felperes, valamint a felperes magyarországi produkcióinak kizárólagos szervezője, a perben nem álló ... között, előzetes tárgyalásokat követően 2005. augusztus 9. napján, öt évre szóló együttműködési megállapodás jött létre, amelynek lényegi tartalmát a tényállás ismertette. Ezen belül kitért arra, hogy a szerződés 2.3. pontjában rögzítésre került, miszerint a felperes első, 2005. szeptember 1-én megvalósuló produkciója vonatkozásában már megállapodtak egymással, amely produkció tekintetében az együttműködési megállapodás vonatkozó pontja szerint kötelesek együttműködni.

Megállapította továbbá a tényállásban az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a megállapodásban említett, 2005. szeptember 1. napjára tervezett produkciójának, alperessel is közölt részleteit a honlapján is közzétette. Eszerint egy speciális föld-föld ballisztikus rakéta készül Nagy-Britannia egyik hadiüzemének fejlesztési részlegében, a lövedék 12,7 méter hosszú, 6.300 kg súlyú és augusztus közepén érkezik Magyarországra, augusztus második felétől a ... lesz látható. A különlegesen erre a célra fejlesztett hajtómű segítségével 11 másodperc alatt éri el a 2.000 méteres magasságot a lövedék, ahol implozionálni fog. A felperest az egykori atomtöltet helyére, a jármű tetején, átlátszó anyagból kialakított kapszulába zárják az erre a célra épített kilövőbázison, és ebből kell kiszabadulnia a felperesnek a lövedék megsemmisülése előtt.

Az alperes 2005. augusztusában a felperesi produkció reklámfilmjeit több alkalommal is sugározta, majd az alperes programigazgatója a produkció közvetítésétől 2005. augusztus 17-én e-mailben elállt, arra hivatkozva, hogy a felperes a produkcióval kapcsolatban félrevezette, valótlanságokat állított és nem szerezte be, nem mutatta be a szükséges engedélyeket, nem igazolta a biztosítás megkötését. Az alperes által megkérdezett rakétaszakértő véleménye szerint a felperes által használni kívánt rakéta-utánszat kilövése lakott területen biztonságosan nem vállalható.

Az ítélet tényállásában megállapította, hogy ezt követően több újságban jelentek meg a feleknek nyilatkozatai, illetve az alperes ... című műsora 2005. augusztus 18-án, majd 2006. október 30-án is foglalkozott a kérdéssel. A ... 2005. augusztus 18-i adásában a felperes a rakéta előtt, a produkció egyik szponzora tulajdonát képező ... parkolójában nyilatkozott a tervezett produkcióról.

A felperes 2005. szeptember 1. napjára tervezett produkcióját megvalósította és azt a ... közvetítette a felperessel 2005. augusztus 23-án kötött szerződés alapján.

E tényállás alapján az elsőfokú bíróság részben találta alaposnak a felperes keresetét, amelyben a Ptk. 75., 76., 78. és 81. §-aira hivatkozva, az újságcikkekben és a televíziós műsorokban közölt alperesi nyilatkozatok kapcsán a személyhez fűződő jogainak megsértése megállapítását, elégtétel adását, valamint vagyoni és nem vagyoni kártérítés megfizetését kérte.

Az elsőfokú bíróság egy közlés alapján - az üzleti titok sérelmére - látta a személyiségi jogsértést megállapíthatónak, a többi kifogásolt nyilatkozat tekintetében a kereseti kérelmeket elutasította az alábbiak szerint.

A ... 2005. augusztus 28-i és a ... 2005. augusztus 21-i számaiban megjelent alperesi nyilatkozatok kapcsán előterjesztett kérelmet azért utasította el, mert a felperes nem bizonyította az alperes tagadásával szemben, hogy a nevezett két újságban megjelent, sérelmezett kijelentések az alperestől származnak.

E két cikket követően, a további kifogásolt írásokat, nyilatkozatokat az alperesi kijelentések tartalma szerint csoportosította és értékelte az elsőfokú ítélet.

Elsőként a rakéta veszélyességével kapcsolatos közléseket vizsgálta, amelyek négy újságban jelentek meg, valamint a ... 2005. augusztus 18-i műsorában hangzottak el. Ezeket a nyilatkozatokat az elsőfokú bíróság nem tartotta jogsértőnek, mert az volt az álláspontja, hogy azokban az alperes véleménye fogalmazódott meg, és a véleménye megalapozottságát a perbeli bizonyítás alátámasztotta.

A bizonyítékok elemzése során rámutatott az elsőfokú ítélet, hogy a felperes maga is beismerte, hogy a rakéta nem a honlapján szereplő brit hadiüzemben készült, hanem egy brit amatőr rakétaépítő készítette. Ennek alapján kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy az alperes számára a gyártóra vonatkozó felperesi tájékoztatás volt a garancia a biztonságra vonatkozóan, és amikor szembesült azzal, hogy ki készítette a rakétát, akkor alaposan juthatott a rakéta veszélyességével kapcsolatos következtetésre. A rakéta veszélyességét pedig a perben meghallgatott ..., ... és ... tanúk vallomásával is megerősítve látta. Az, hogy utóbb a felperesi produkció sikeresen megvalósult, még nem vonja kétségbe a veszélyességét, illetve annak lehetőségét.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet szerint a rakéta veszélyességével kapcsolatos nyilatkozatok alapján nem állapítható meg a felperes személyhez fűződő jogainak sérelme.

A rakéta anyagával kapcsolatos alperesi nyilatkozatok körében az elsőfokú bíróság a ... 2005. augusztus 18-i számában megjelent „Kirúgta ... az ...”, valamint a már említett ... és ... című újság cikkeinek tartalmát, valamint a 2005. augusztus 18-i ... műsorban a szakértő által elmondottakat vizsgálta.

Az elsőfokú ítélet szerint a felperes beismerte, hogy az alperest a honlapján is szereplő adatokról tájékoztatta. Ebből következően az alperes joggal kifogásolhatta, hogy nem az általa ígért, több tonnás hadiipari üzemben készült rakétával tervezi a produkció végrehajtását, és joggal félhetett attól, hogy a felperes által felhasznált eszköz a produkció hitelességét is kétségbe fogja vonni.

Kitért arra is az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem hivatkozhat arra, hogy az alperessel a rakéta paramétereinek tekintetében megállapodás nem jött létre, mert az együttműködési megállapodás szerint korábban már külön megállapodást kötöttek és azt a szerződés nem érintette. Az együttműködési megállapodás egyébként is csak keretet adott, az egyes produkciók részletei nem kerültek rögzítésre. Mindezekre hivatkozva megállapította, hogy a felperes köteles lett volna a valóságnak megfelelően tájékoztatást adni az alperesnek, de ennek nem tett eleget.

A rakéta anyagára vonatkozó (papírból, virágcserepből van) megjegyzéseket lényegtelen pontatlanságnak tekintette. A szövegek összefüggésükben történő értelmezésével az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy nem a rakéta anyaga vagy a kinézete volt a releváns tényállítás, hanem az, hogy a felperes nem az általa ígért brit hadiüzemben gyártott föld-föld ballisztikus rakétával kívánta a produkcióját megvalósítani. A felperes által sérelmezett kijelentések ezért lényegi tartalmukat tekintve megfeleltek a valóságnak. A véleménynyilvánítás körébe tartozóként értékelte, hogy az alperes programigazgatója, illetve szakértője a rakétát makettnek, „vásári kütyünek” nevezte, amelyeket nem talált eltúlzottnak. A produkció hiteltelenségével kapcsolatos alperesi kijelentést szintén véleménynek tartotta.

Ezen indokok alapján a rakétával kapcsolatos alperesi nyilatkozatokat sem tekintette a felperes személyiségi jogát sértőnek.

A következő csoportba a produkcióval kapcsolatos engedélyek hiányát érintő alperesi nyilatkozatokat sorolta az elsőfokú ítélet. Ide tartozott a ... már hivatkozott cikkében szereplő kijelentés, miszerint „... nincs engedélye a produkcióra”, illetve a ... 2005. augusztus 18-i adásában elhangzott azon közlés, hogy „gyanús volt az, hogy egyik engedélyen sem szerepel az a szó, hogy rakéta”.

Az elsőfokú bíróságnak az volt az álláspontja, hogy a felperesnek kellett volna azt bizonyítani, hogy a produkcióhoz szükséges engedélyekkel már rendelkezett akkor, amikor a sérelmezett kijelentéseket megtette az alperes, de ezt nem tudta bizonyítani, mert a csatolt iratokból - kettőt kivéve - még az sem derül ki, hogy valóban a perbeli produkcióra vonatkoztak. Az iratok dátuma és tartalma alapján az alperes alappal vonhatta kétségbe, hogy rendelkezik-e a felperes engedélyekkel, annak a kijelentésnek pedig, hogy az alperes a hatóságokat is felhívta ezzel összefüggésben, nincsen sértő tartalma. A felperes által felkért, ... 2005. augusztus 29-i magánszakértői véleményét, amely szerint a rakéta felhasználásához engedély nem kell, azért nem értékelte, mert későbbi, mint az alperesi nyilatkozatok, tehát azt sem mutathatta be a felperes.

Ezt követően vizsgálta az elsőfokú bíróság azokat az alperesi kijelentéseket, amelyek a felperesről azt állították, hogy „a józan esze is elment”; „becsapta őket”; „menjen orvoshoz, mert valami nincs vele rendben”, valamint „nyilvánvaló

hazugság", „önjelölt szabadulóművész", „hazudik". Ezek a közlések egyrészt az alperesi programigazgató 2005. augusztus 17-i, e-mailben küldött felmondó levélben, valamint a 2006. október 30-i ... műsorban szerepeltek, illetve a ... 2005. augusztus 18-i számában „Kirúgta ... az ...", ... 2005. augusztus 19-i számában „... beperelte az ...-t", ... 2005. augusztus 19-i számában az „...szerint hiteltelen ...", a ... 2005. augusztus 19-i számában „... papírrakétája van?" és a ... újság 2005. augusztus 26. „Kopp" című cikkeiben jelentek meg.

Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy ezek nem tényállítások, hanem a felperesre vonatkozó kritikát, értékítéletet, illetve véleményt fogalmaztak meg, amelyek csak akkor lennének jogsértők, ha indokolatlanul bántó, sértő vagy megalázó kijelentésnek minősülnének, azt azonban az adott kijelentések kapcsán nem látta megállapíthatónak. Utalt arra is, hogy a médiaszemélyiség felperest nagyobb tűrési kötelezettség terheli, mint közszereplőt, továbbá arra, hogy az alperes nem teljesen alaptalanul tette meg a sérelmezett kijelentéseket, ugyanis a felperes valóban félrevezette, amikor a rakéta paramétereiről nem a valóságnak megfelelően tájékoztatta.

Végül a felperesnek az üzleti titok sérelmével kapcsolatos kérelmét bírálta el, amelyet részben alaposnak talált.

Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy az együttműködési megállapodás alapján az alperest titoktartási kötelezettség terhelte, ezért a felperes személyiségi jogait sértőnek tartotta, hogy az alperes beszélt a 2005. augusztus 18-i ... című műsorban a felperes és a rakéta építője közötti szerződésről, illetve azt be is mutatta. Nem tulajdonított annak jelentőséget, hogy a szerződést csak hat másodpercig mutatták, mert elegendőnek tartotta, hogy az átlag néző a szóbeli nyilatkozat mellett egy-egy részletet elolvasson belőle. Ennyiben tehát helyt adott a felperesi keresetnek az elsőfokú bíróság.

Nem látta azonban megállapíthatónak az üzleti titok sérelmét a felperes által hivatkozott további körülmények (az összeszerelés és a további okiratok bemutatása) alapján. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a rakéta összeszerelésekor a felperes jelen volt és nem tiltakozott a felvétel ellen, tehát nem tett meg mindent, hogy titokban maradjon, illetve maga sem kezelte titokként az összeállítás folyamatát. A felperesnek a Fővárosi Önkormányzattal kötött szerződésének, illetve a Légügyi Hivatal engedélyének a műsorban történt bemutatása tekintetében a Ptk. 81. § (3) bekezdésre hivatkozott, amely szerint az önkormányzati vagyon hasznosítását érintő adatok nem tartoznak az üzleti titok körébe.

A felperes által az üzleti titok megsértésére tekintettel követelt 3 millió Ft kötbérigényt nem tartotta alaposnak. Ezt a felperes elsődlegesen az együttműködési szerződés 3.10. pontjában a titoktartási kötelezettség megszegésére kikötött kötbérként, másodlagosan kártérítésként kérte. Az elsőfokú

bíróság az elsődlegesen megjelölt jogalap kapcsán arra hivatkozott, hogy a szerződés vonatkozó pontja szerint a kötbért az alperes nem a felperesnek, hanem a ...-nek kellett volna megfizessze, tehát a felperes arra követelést nem alapíthatott. A másodlagos vagyoni kárigényt sem tartotta alaposnak, azzal az indokolással, hogy a felperes sem a kára felmerültét, sem az okozati összefüggést nem bizonyította.

A 3 millió Ft feletti, a felperes által kért további vagyoni károk - 75 millió Ft, a ... öt évre kötött megállapodása felmondása folytán elmaradt haszna és 30 millió Ft az ...-vel kötött, a konkrét produkcióra vonatkozó megállapodás felmondása miatti kára - vonatkozásában azért utasította el a keresetet az elsőfokú bíróság, mert nem tartotta megállapíthatónak, hogy a felperes kára, vagyis a támogatók szerződésbontása az amatőr rakétaépítővel kötött szerződésének a nyilvánosságra hozásával függött össze.

Utalt a ... részéről meghallgatott ... tanúvallomására, amely szerint ha a rakéta papírból lett volna, de biztosította volna számukra a nyilvánosságot, akkor a szerződést nem bontották volna fel. A kapcsolat megszakadására azért került sor, mert nem látott reményt arra, hogy Magyarország legnézettebb televíziós csatornáján reklámhoz jusson. Ugyanezt állapította meg az ...vonatkozásában, vagyis a szerződés felbontására marketing stratégiájuk megghiúsulása miatt került sor. A felperes vagyoni kárigényét ezért alaptalannak találta.

A nem vagyoni kártérítés vonatkozásában azt vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy az üzleti titok sérelme következtében a felperest érte-e hátrány, kedvezőtlen változás, és arra a következtetésre jutott, hogy az nem volt megállapítható. A produkciót ugyanis a felperes meg tudta valósítani, tehát az a körülmény, hogy az alperes nyilvánosságra hozta azt, hogy a rakéta nem egy brit hadiipari üzemben készült, nem érintette a produkció megvalósítását és a sikerét.

Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a felek közötti vita kétségtelenül hátrányosan érintette a felperest, de mivel a sérelmezett kijelentések miatt a jogellenességet nem látta megállapíthatónak, az image sérelme nem vagyoni kártérítés alapjául nem szolgálhatott. Azt pedig a felperes nem bizonyította, hogy a titoksérelem következtében nem tud Magyarországon támogatókat szerezni.

Végül indokát adta az ítélet az alperesi viszontkereset elutasításának, amely kérelmet az alperes a saját jóhírneve sérelmének megállapítása és 3 millió Ft nem vagyoni kártérítés iránt terjesztett elő.

Mindkét fél fellebbezett az ítélet ellen.

A felperes pontosított fellebbezési kérelmében elsődlegesen hatáskör hiányára hivatkozással az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra kötelezését indítványozta, másodlagosan az ítélet

részbeni megváltoztatását kérte a keresetének megfelelően. A viszontkereset elutasítására vonatkozóan az ítéletet tudomásul vette.

A felperesi fellebbezés érvelése szerint a Fővárosi Bíróság „kirendelésében” eljáró helyi bíróságnak nem volt hatásköre eljárni az ügyben a Pp. 129. § (1) bekezdése alapján. Eljárásával a kogens hatásköri szabályok sérültek.

Érdemében az elsőfokú ítélet szerkezetének sorrendjében, elsődlegesen a rakéta veszélyességével kapcsolatos kijelentéseket érintően fejtette ki fellebbezési érveit.

Álláspontja szerint ezek a sérelmezett kijelentések nem minősülnek az alperes részéről véleménynek. Hangsúlyozta, hogy szabadulóművészként, a társadalmi megítélése elsődlegesen a munkájához kötődik, és ezek a kijelentések vezettek oda, hogy Magyarországon, mint előadóművész ellehetetlenült. Az alperes programigazgatója kijelentései a fő-műsoridőben sugárzott, egyik legnézettebb műsorban, a ..., valamint az írott sajtóban hangzottak el, és a felperes jóhírét tönkre tették.

Tévesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást, hogy az alperes alappal juthatott volna arra a következtetésre, hogy a rakéta veszélyes. Kiemelte, hogy ...tanú utóbb visszavonta az álláspontját és azt írásban meg is indokolta. Hivatkozott arra, hogy a nevezett szakértő úgy adott véleményt, hogy nem látta a rakétát, csak letakart állapotban. ... és ... tanúvallomása valódi tartalma szerint - amelyet az elsőfokú bíróság az iratokkal ellentétesen értékelt - éppen azt erősítette meg, hogy nem volt veszélyes a produkció Budapest lakosaira, tehát cáfolták az alperes kijelentéseit.

Nem találta helytállónak azt az ítéleti megállapítást sem, hogy az alperes nem volt tisztában a rakéta típusával.

Hangsúlyozta, hogy a rakéta tervrajzát 2005. június 29-én, majd augusztus 8-án is megküldte az alperesnek, amelyben szerepelt a rakéta gyártója által adott fantázianév. Az alperes 2005. június 21-én küldte meg a részére a produkció forgatókönyvét, - amelynek figyelmen kívül hagyását sérelmezte - és abban szintén szerepelt ez a fantázianév. Ebből kiderül a fellebbezés érvelése szerint, hogy az alperes pontosan tisztában volt azzal, hogy a rakéta milyen típusú. Csak show-elemként emelte ki, hogy a város veszélyben lehet, természetesen megalapozatlanul, kizárólag a szenzáció kedvéért. Ehhez képest meglepőnek tartotta a felperesi fellebbezés, hogy az alperes az elállásban a produkció veszélyességére hivatkozott, holott arra a forgatókönyvben éppen maga hivatkozott.

Állította, hogy a honlapján valós adatok lettek közzétéve, viszont nem ez volt a perbeli produkciónak a megállapodásban rögzített írásos anyaga. A honlap a produkció imázsát volt hivatott növelni, de világos volt mindvégig, hogy a rakéta egyedi, speciális darab. Az alperes mindvégig tudatában volt annak, hogy egy rakétával fog felemelkedni és abból megsemmisülése előtt kiszabadul. Ez volt a produkció lényege. Ha az alperes a produkciót a veszélyessége miatt nem kívánta

volna sugározni, úgy nem a szerződések megkötését követően állt volna el a szerződéstől. A szerződés pedig semmiféle biztosítás megkötésének kötelezettségéről nem szólt.

Mindezek alapján az elsőfokú ítéletet a rakéta veszélyességével kapcsolatban iratellenesnek tartotta, mert a tanúk nem találták veszélyesnek Budapestre a rakétát, továbbá nem találta elfogadhatónak azt sem, hogy ezek a kijelentések csak véleménynyilvánításnak tekinthetők.

A rakéta anyagával kapcsolatos ítéleti megállapításokat is támadta a felperesi fellebbezés, mivel álláspontja az volt, hogy a „makett” és a „vásári kütyü” kifejezések igen lényegesek voltak és valótlannak bizonyultak, ezzel a felperes jóhírnévének sérelmét eredményezték.

Tévesnek tartotta azt a megállapítást is, hogy a rakéta a ... parkolójában került volna összeépítésre, mivel az HM technológiai hivatalában történt, ... tanú szerint is. Ezek a nyilatkozatok tehát tényyszerűen hamisak voltak.

Az engedélyek hiányával kapcsolatos ítéleti állásponttal szemben a felperesi fellebbezés azt állította, hogy a beszerzett és az eljárás során is csatolt engedélyeken felül más engedély nem volt szükséges a produkcióhoz. Ismételt hivatkozott ... és ... tanúvallomására is, amelyek alapján az alperes nem vonhatta volna kétségbe, hogy a felperes rendelkezik a szükséges engedélyekkel. ... igazságügyi szakértő szakvéleményét azért is tartotta jelentősnek, mivel abban az is szerepel, hogy a felhasználáshoz külön engedélyre nem volt szükség.

A felperes személyével kapcsolatos kijelentések vonatkozásában is tévesnek tartotta, hogy az elsőfokú bíróság olyan véleménynek tekintette azokat, amelyek nem indokolatlanul bántók, sértők, lealázók. Ezzel szemben azt állította, hogy a sérelmezett kijelentések indokolatlanul sértőek, kirívóan durvák voltak.

Tévesnek tartotta továbbá a közszereplőkre vonatkozó, kötelező nagyobb tűréshatárra való ítéleti hivatkozást is. Álláspontja szerint ezek a kijelentések közvetlenül a felperes becsületét érintették és előadta, hogy az Alkotmánybíróság sem azt mondta ki, hogy bármely közszereplőt indokolatlanul bolondnak vagy hazugnak lehessen nevezni. Amennyiben egy közszereplőt a becsületében sértenek meg, az felléphet ellene, így az ítélet indokolása a fellebbezés szerint téves.

Az üzleti titok sérelmét megállapító ítéleti rendelkezést tudomásul véve, annak megváltoztatását a kötbérkövetelés vonatkozásában kérte, további jogi érvek megjelölése nélkül.

A vagyoni és a nem vagyoni kártérítés tekintetében pedig azt emelte ki, hogy a produkciót az alperes a sugárzás előtti magatartásával ellehetetlenítette. Ennek következtében álltak el a támogatók a szerződésektől. Ezt egyértelműen bizonyítják

az okiratok, és mindez az alperesi magatartás a felperes hitelét teljes mértékben aláásta.

Az alperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperes üzleti titok védelméhez fűződő személyiségi jogát megsértette. A felperes a honlapján maga közölte a mutatóval kapcsolatos összes lényeges adatot, így nyilvánvaló, hogy maga sem tekintette üzleti titoknak a rakéta adatait. A ... adás nem hozta nyilvánosságra a felperes és a rakétaépítő szerződését, csak néhány másodpercig mutatta annak egyetlen lapját. Ez azonban nyilvánosságra hozatalnak nem számít, hiszen az átlagos néző ennyi idő alatt lényegében semmit nem olvashatott el, így az üzleti titok megsértésére nem került sor.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet csak a fellebbezéssel érintett körben bírálta felül. Az alperes nem támadta a viszontkeresetét elutasító ítéleti rendelkezést, ezért azt a másodfokú bíróság nem érintette.

A felperes fellebbezése részben alapos, az alperes fellebbezése alaptalan.

A fellebbezést vizsgálva a másodfokú bíróság először abban a kérdésben foglalt állást, hogy helyesen hivatkozik-e a felperes az eljáró elsőfokú bíróság hatáskörének hiányára és ennek folytán az ítélet hatályon kívül helyezésének szükségességére.

A Pp. 23. § (1) bekezdés g) pontja szerint megyei bíróság hatáskörébe tartozik a személyhez fűződő jogok megsértése miatt keletkezett polgári jogi igények érvényesítése iránt indított perek, ideértve az e jogok megsértése miatt indított kártérítési pereket is, ha az előbbiekkal együtt vagy azok folyamán indítják meg.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az ügyben a Fővárosi Bíróság járt el elsőfokú bírósággént, annak ellenére, hogy a tárgyalás megtartására a Budapesti II-III. Kerületi Bíróság épületében került sor, az eljáró bíró mint a Fővárosi Bíróság kirendelt bírója hozta meg döntését.

A hatáskör hiányára tehát tévesen hivatkozott a felperes.

Az elsőfokú bíróság érdemi döntésével a másodfokú bíróság csak részben értett egyet.

Osztotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, miszerint a ... és a ... című lapokban megjelent nyilatkozatok alapján az alperesi jogsértés nem állapítható meg, mivel a felperes - a Pp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően - nem tudta bizonyítani azt az alperes által vitatott tényt, hogy a sérelmezett kijelentések az alperestől származnak. A felperes erre irányuló kereseti kérelmeit megfelelő

indokok alapján, helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság és a felperes fellebbezésében nem is hivatkozott olyan új körülményre, amelyre az elsőfokú ítélet nem adott választ.

Az üzleti titok védelméhez fűződő személyiségi jog megsértését az elsőfokú bíróság megállapította és döntésével a másodfokú bíróság egyetért. Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a Ptk. 81. § (1) bekezdésébe ütköző módon, jogosulatlanul hozta nyilvánosságra a felperes üzleti titkát képező, az angol amatőr rakétaépítővel kötött szerződését a ... 2005. augusztus 18-i műsorában.

Az alperesi fellebbezés alaptalanul érvelt azzal, hogy a felperesnek az angol rakétaépítővel kötött szerződésének néhány másodperces bemutatása nem tekinthető nyilvánosságra hozatalnak.

A másodfokú bíróság az alperesi fellebbezéssel szemben az elsőfokú ítélet helytálló indokaira utal, miszerint a műsorban a szerződés bemutatásával egyidejűleg, azzal kapcsolatban szóbeli nyilatkozat is elhangzott, amelynek következtében a szerződésre vonatkozó közlés a bemutatott szerződéssel együtt, lehetővé tette, hogy a nézők annak egyes részleteit elolvassák.

A további, a felperes által sérelmezett alperesi kitételek kapcsán azonban a másodfokú bíróság az elutasító elsőfokú döntést csak részben találta helyesnek az alábbi indokokra figyelemmel.

A rakéta veszélyességével kapcsolatos, a felperes által kifogásolt közlések négy újságban jelentek meg, és a ... 2005. augusztus 18-i műsorában hangzottak el.

A ... című újság 2005. augusztus 19-én „az ... szerint hiteltelen ...” című cikkében ... programigazgató által az alperes honlapján elmondottakat idézve azt közölte, hogy „a szerkesztőknek lett gyanús a rakéta...Ahhoz pedig nem fér kétség, ha egy ekkora tárgyat valóban fellőnek, az életveszélyes a nézőkre és a szabadulóművészre egyaránt.”

A ... 2005. augusztus 19-i számában „... papírrakétája van?” című írásában, amelynek alcíme: „...szerint nem kellene nagyot mondani és hazudozni”, ... származó nyilatkozatként az szerepel a produkciótól való visszalépés egyik indokaként, hogy „... egy kartonból és cserépből épített rakétával veszélyeztette volna Budapest lakosait...”. Emellett ... azt is közölte, hogy a szabadulóművész eredetileg úgy tájékoztatta, miszerint egy scud rakétából fog kiszabadulni, de az alperes által megkérdezett szakértő szerint azt nem lehet megjósolni, hogy hová csapódik be a fellőtt test. Egy ilyen rakéta önmagában hiteltelenné teszi a produkciót, amely a csatornára is rossz fényt vet. A cikk emellett idézte a felperes korábbi nyilatkozatait, valamint az egyik fő szponzor, az ... véleményét is.

A ... 2005. augusztus 19-i számában „Nem közvetítik ...” című újságcikk arról számolt be, hogy ... a csatorna programigazgatója a döntést azzal indokolta: „... nincs engedélye a produkciónak, nem elég biztonságos a rakéta...Megnézte a rakétát, amelyről ... azt állította, hogy egy brit haditechnológiai üzemben készült, ám szerinte csak egy amatőr papírszerkezetéről van szó, amelyet nem lehet lakott terület felett kilőni, mert balesetveszélyes. ”

A ... című lapban 2005. augusztus 26-án „Kopp” címmel újságcikk jelent meg, amelyben az szerepelt, hogy „... szerint ... a papírból, deszkából és cserépből épített rakétával veszélyeztette volna Budapest lakosait.”

Az újságcikkek mellett a ... 2005. augusztus 18-i műsorában elhangzottakat is kifogásolta a felperes. A bevezető főcím szerint „az ... nem közvetíti felperes neve produkcióját, mert azt hiteltelennek és életveszélyesnek ítélték. A csatorna nem akarja veszélyeztetni a produkciónak Budapest egyetlen lakóját sem”. Az adásban nyilatkozó ... szakértőtől az hangzott el, hogy „én nem engedném föl a város fölé, a város közelébe nem engedném...”, „látok rajta öt fűvócsövet, de hogyha bármelyik fűvócső valamilyen módon asszimetrikusan működik, akkor az úgy elmegy oldalra, hogy nem is igaz, olyan módon esik vissza, hogy veszélyezteti a bábáskodó közönséget”. ... alperesi programigazgató pedig azt közölte: „Az nyilvánvaló, hogy ha ekkora tárgyat fellőnek az életveszélyes a nézőkre és felperes nevére egyaránt”.

A másodfokú bíróság a ... műsorban ... elhangzott minősítéseket nem találta az alperes terhére értékelhetőnek, ebben a körben helytállónak tartotta az elutasító döntést.

Az adás főcímében elhangzottakat, illetve az alperes programigazgatójának a nyilatkozatát vizsgálva a másodfokú bíróság úgy látta, hogy azok a szövegkörnyezetet is tekintve állítások. A rakéta alkalmatlanságát hangsúlyozva, objektivitás látszatát keltve konkrétan azt tartalmazták, hogy egész Budapestre, a nézőkre illetve a felperesre nézve is veszélyes a produkció. A közlésekből nem az olvasható ki, hogy ha meghibásodás történik, akkor a produkció veszélyessé válhat, hanem az, hogy maga a produkció önmagában is veszélyezteti Budapest lakóit, életveszélyt jelent a nézőkre.

Mindezt azonban a bizonyítási eljárás nem támasztotta alá. A tanúvallomásokból megállapíthatóan a rakéta nem jelentett veszélyt Budapestre és a nézőkre, vagyis az alperes valótlán tényként állított. Az elsőfokú bíróság tévesen tekintette a vizsgált kijelentéseket valós alappal bíró véleménynek és tévesen értékelte a bizonyítás anyagát.

... a tárgyaláson tett vallomásaiban valóban akként nyilatkozott, hogy a rakéta bizonytalan szerkezetű és balesetveszélyes volt, ugyanakkor azt is elmondta, hogy a rakétát egy alkalommal látta, először kb. 10-15 méterről, majd a biztonsági őr a stábot hátrébb küldte és akkor 30-40 méterről nézte meg. A tanú tehát csak távolról

szemlélte meg a rakétát és alkotott arról véleményt, de a tárgyaláson tett tanú vallomását később írásban vissza is vonta, kijelentve, hogy bebizonyosodott a számára, hogy a figyelemfelkeltő reklámnak tekinthető beharangozás ellenére az eszköz nem rakétafegyver, a mutatóvány kellékére nem vonatkozik az értékelése.

A rakéta összeszerelésében a Honvédelmi Minisztérium részéről közvetlenül közreműködő ... tanú (24. jkv.) úgy nyilatkozott, hogy a felperes által használt eszköz rakétának minősül és részletesen megindokolta, hogy nem fordulhatott volna elő olyan helyzet, hogy a kiszámítotthoz képest jelentősen eltérjen a rakéta pályája, a rakétát az adott feladatra jól megtervezettnek és megfelelően működőnek találta.

... tanú, akinek az volt a feladata, hogy a légügyi hatóságnál a produkció engedélyeinek beszerzését segítse, maga is látta természetben a rakétát, és nem merült fel kételye azzal kapcsolatban, hogy működni fog. Nyilvánvaló volt számára, hogy ez olyan rakéta, amelyet amatőrök szoktak építeni, de megfelelő szerkezet volt.

... tanú akként nyilatkozott, hogy volt kockázat a produkcióban, de minden technikai eszközben van veszélyességi faktor. ... tanú pedig azt adta elő, hogy nagyon kicsi volt a nagyfokú műszaki meghibásodás veszélye. Egy autóversenyhez hasonlította, ahol szintén bekövetkezhet bármi, amit nem lehet előre látni, de azt állította, hogy mindez Budapest lakosságát nem érinthette volna.

Ez utóbbi két tanú tehát nem távolról szemlélte, hanem közvetlenül ismerte és a produkcióra alkalmasnak találta a perbeli rakétát.

Mindebből helytelenül vonta le az elsőfokú bíróság azt a következtetést, hogy az alperes megalapozottan közölte, miszerint a produkció illetve a rakéta életveszélyes volt.

A sérelmezett nyilatkozatok kifejezetten életveszélyes helyzet tényét állították, Budapest lakosságára és a nézőkre egyaránt veszélyt jelentő rakétáról szóltak, de ez valótlan állítás volt, ilyen jellegű és mértékű veszélyt a televízióban bemutatni tervezett mutatóvány nem jelentett. Azzal, hogy a felperes produkciója ilyen megvilágításba került, a sértő valótlanságok közlésével a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jog megsértése megvalósult (Ptk. 78. § (2) bekezdés).

Az alperesi programigazgató a ... fent idézett számában, valamint a ... 2005. augusztus 18-i adásában azt mondta, hogy a felperesi produkció hiteltelen.

Pontosan megjelölte, hogy a rakéta anyagából, minőségéből következik a hiteltelenség, vagyis a szövegkörnyezetből kitűnően az adott paraméterekkel bíró rakétával a produkció nem valósítható meg és ennek folytán hiteltelen. Az ismertetett tanúvallomások azonban a produkciót illetően elmondottakat nem

támasztották alá, valós ténnyel nem bírt a produkcióról megfogalmazott vélemény. A felperest művészi minőségében produkcióján keresztül lejárató, alappal nem bíró értékelést indokolt jogsértőnek, becsületsértőnek kimondani (Ptk. 76. §).

A felperesi kereset sérelmezte a produkciójához szükséges engedélyek hiányának állítását. A ... 2005. augusztus 19-ei „Nem közvetítik ...” című cikkében lévő közlést, miszerint „... nincs engedélye a produkcióra” és a ... 2005. augusztus 18-i adásában ... azt a nyilatkozatát, amelyben előadta, hogy „Felhívtuk azokat a hatóságokat is, amelyeknek az engedélyét bemutatta ...”, hiszen gyanús volt az, hogy egyik engedélyen sem szerepel az a szó, hogy rakéta”.

A másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, miszerint a felperes nem tudta bizonyítani, hogy a produkcióhoz szükséges engedélyekkel rendelkezett az alperesi közlések idején, és ezért azt az alperes alappal vonhatta kétségbe.

Az elsőfokú eljárás során csatolt okiratokból megállapítható, hogy megtörtént a Polgári Légiközlekedési Hatóság, a Főpolgármesteri Hivatal, a Központi Közlekedési Felügyelet, valamint a Honvédelmi Minisztérium engedélyeinek a beszerzése, illetve szerződések megkötése. Emellett ... és ... tanúk nyilatkozatát is értékelte a másodfokú bíróság, valamint a felperes személyes előadásának minősülő magánszakértői véleményt is figyelembe véve igazoltnak látta, hogy a meglévő engedélyek elégségesek voltak.

Az engedélyekről a felperes azt állította, hogy közvetlenül átadta, majd faxon is megküldte az alperesnek, amely utóbbi tény az alperes nem is vitatta. Az alperes nem jelölte meg, hogy a felperes által faxon megküldött engedélyeket meghaladóan milyen további szakhatósági engedélyt hiányolt. A sérelmezett nyilatkozatnak olyan olvasata volt, mintha a szükséges engedélyek nélkül készülne a felperesi produkció. Ezért valótlan tartalmú, jogsértő közlésnek találta a másodfokú bíróság a ... megjelölt cikkben azt az alperesi nyilatkozatot, hogy az alperesnek „nincs engedélye a produkcióra”.

A ... műsorban elhangzottakat azonban nem találta jogsértőnek a másodfokú bíróság, mivel abban az alperes nem az engedély hiányát állította, csupán azt, hogy a hatóságoknál utánanéztek az engedélyeknek. Ez a közlés pedig nem tekinthető sértőnek a felperes szempontjából, ezért ennek a sérelmezett közlésnek a tekintetében helyesnek találta a másodfokú bíróság a kérelem elutasítását az elsőfokú bíróság részéről.

A felperes hat különböző, a személyére vonatkozó kitélt sérelmezett, amelyek az alperesi felmondó levélben, négy újságcikkben, illetve a ... 2006. október 30-i műsorában fordultak elő.

Az elsőfokú bíróság helytállóan érvelt azzal, hogy a közszereplőnek a nyilvánosság elé lépve el kell viselniük a tevékenységüket kedvezőtlen, vagy negatív színben feltűntető kritikát is. A közszereplőtől elvárható nagyobb tolerancia nem jelenti azonban azt, hogy az ő vonatkozásukban gyakorolt véleménynyilvánításnak semminemű korlátja nincs. A közszereplők esetében is jogsértő az olyan vélemény, bírálat, illetve értékítélet, amely minden tényalapot nélkülöző önkényes, illetve kifejezésmódjában indokolatlanul durván sértő, bántó vagy lealázó.

Erre figyelemmel vizsgálta a másodfokú bíróság a felperes személyére vonatkozó, sérelmezett közléseket.

Az elsőfokú bírósággal egyezően, alaptalannak találta ..., alperesi programigazgató 2005. augusztus 17-i, a szerződést felmondó e-mailjében írtakat: „Sajnálom, hogy ezt kell tapasztaljam, hogy - ne sértődjön meg, de - Önnek a maradék józan esze is elment.”, de az elsőfokú bíróságtól részben eltérő indokkal. A másodfokú bíróság azért nem látta ezzel összefüggésben megállapíthatónak a személyiségi jogsértést, mert ez kifejezetten a felperesnek írt elektronikus levélben - nem nyilvánosságnak szánva - fordult elő, és egyértelműen a felperes által írt levél tartalmára válaszul, azzal kapcsolatos értetlenségének adott hangot az alperesi programigazgató.

Ugyancsak nem találta jogsértőnek a másodfokú bíróság a ... 2005. augusztus 18-i számában megjelent „Kirúgta ... az ...” című cikkében a felperes által sérelmezetteket, miszerint „... becsapott minket!... .. azt ígérte, hogy több tonnás haditechnikai rakétából löveti majd ki magát. Ehhez képest egy papírból összetákolta, virágcsereppel díszített makettal állt elő.” Ebben a közlésben a „becsapott” kifejezés azzal az értelemmel bír, hogy az alperesi programigazgató becsapottnak érzi magát, és a nyilatkozat szövegéből kiderül, hogy milyen tényeken alapulóan. A tényt pedig, miszerint a felperes azt közölte az alperessel, valamint a honlapján is, hogy haditechnikai rakétát fog felhasználni a produkcióhoz, a felperes nem vitatta. Megfogalmazhatta a programigazgató a saját érzését anélkül, hogy ezzel jogsértést valósított volna meg.

A ... 2005. augusztus 19-i számában az „...szerint hiteltelen ...” című cikk a következőket tartalmazta: „Minket ezúttal félrevezettek, és nem akarunk cinkostársai lenni egy félrevezetésnek... Ahhoz pedig nem fér kétség, ha egy ekkora tárgyat valóban fellőnek az életveszélyes a nézőkre és a szabadulóművészre egyaránt.”.

A szövegkörnyezetre is figyelemmel a félrevezetés és a cinkostárs szavak a hozzárendelt valótlan tényekre is tekintettel, már nem az előzőekben idézett „becsapott” kifejezéshez hasonló jelentéstartalommal bírtak. Ezekkel a nyilatkozó kifejezetten a felperesnek tulajdonított olyan magatartást, amelyet félrevezetésnek értékelt, méghozzá olyan szándékkal bírónak, amelyben a cinkos szerepét nem vállalhatta fel (nem lesz „cinkostárs” jelentette ki). A felperes hírnevének csorbítására alkalmas sértő, valótlan tényközléssel összefüggésben is

megállapította a másodfokú bíróság a Ptk. 78. §-ának (2) bekezdése szerinti jogsértést.

A ...2005. augusztus 19-i számában megjelent „... beperelte az ...-t” című cikkében, miszerint: „... menjen el egy orvoshoz, mert valami komolyan nincs vele rendben.”, továbbá a ...2005. augusztus 24. „...: megszarolt az ...” című írásban: „felperes neve, ahogy tőle évek óta megszokhattuk, hazudik.” közléseket az elsőfokú bíróság olyan véleménynek tekintette, amely nem lealázó a felperesre. Ezzel a másodfokú bíróság nem értett egyet.

Álláspontja szerint durván sértőek és indokolatlanul bántó tartalmúak. A nyilatkozó programigazgató a szabad véleménynyilvánítás megengedett határát túllépte.

A ... 2006. október 30-i műsorában az hangzott el, hogy: „felperes neve önjelölt szabadulóművész, sok sikeres szabadulása után tavaly augusztusban egy komolytalan számmal próbált újabb sikert elérni”.

A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bírósággal abban, nem indokolatlanul bántó módon megfogalmazott értékelésről van szó.

A sérelmezett közlések utolsó csoportjába tartoznak azok a kitételek, amelyekkel a felperes szerint az üzleti titoksértést valósult meg. Ezzel kapcsolatban a másodfokú bíróság az előzőekben már kifejtette, hogy helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, miszerint jogsértést valósított meg az alperes azzal, hogy a ... című műsora 2005. augusztus 18. napján sugárzott adásában nyilvánosságra hozta azt, hogy a felperes egy amatőr rakétaépítővel kötött szerződést, amit a műsorban be is mutatott.

A felperes keresetében üzleti titoksértés miatt sérelmezett másik két tényre vonatkozóan, a 2005. augusztus 18. napján a... műsorban bemutatott okiratok, illetve a rakéta összeszerelése kapcsán is helyes az elsőfokú elutasító döntés. Indokait azonban a következőkkel egészíti ki, illetve módosítja a másodfokú bíróság.

A Ptk. 81. § (2) bekezdése szerint üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

A Fővárosi Önkormányzattal kötött szerződés és a Légügyi Hivatal által kibocsátott engedély a produkcióhoz adott engedélyeknek tekinthetőek, és igazolják, hogy a felperes a műsorát arra illetékesekkel előzetesen megállapodva, megfelelő hozzájárulás alapján fogja bemutatni. Ezért nem minősülnek olyan információnak,

amely a felperes gazdasági tevékenységéhez kapcsolódna, tehát a hivatkozott törvényhely, a Ptk. 81. § (2) bekezdés első fordulata adott esetben hiányzik.

A Ptk. 81. § (3) bekezdésére vonatkozó ítéleti indokolás pedig téves, mert ez a közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségére vonatkozó szabály.

A rakéta összeszerelésének körülményeit bemutató képeket sem kifogásolhatja alappal a felperes. A saját előadása szerint maga is jelen volt a sérelmezett felvételnél. Azt adta elő, hogy a felvételt készítő az azt mondták, hogy csak vágóképek készülnek, amit tehát nem állt szándékában megghiúsítani. Ebben az esetben a Ptk. 81. § (2) bekezdés második fordulata hiányzik, vagyis az, hogy a titokban tartás érdekében megtette volna a felperes a szükséges intézkedéseket.

Az elsőfokú bíróság ezért helyesen döntött, amikor csak az angol repülőgéppépítővel kötött szerződés bemutatása tekintetében állapította meg az üzleti titoksértést.

A üzleti titoksértés megállapítása ellenére, az azzal kapcsolatos kötbérigény és vagyoni kárigény nem volt alapos, az ezekkel kapcsolatos kereseti kérelmet helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság.

Az együttműködési megállapodás 3.10. pontja szerint az alperes „titoktartási kötelezettséget vállalt a Produkció kivitelezésének részleteivel kapcsolatban, és amennyiben e kötelezettségét megszegi, úgy ... (alperes) köteles haladéktalanul megfizetni hárommillió forint összegű kötbért Szervező (...) részére és a Közreműködő (felperes) érvényesítheti ...-lel szemben a további vagyoni és nem vagyoni kárait is.”.

E szerződéses kikötés alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a szerződésre alapítottan kötbérigénnyel nem léphetett fel az alperessel szemben, hiszen a szerződés azt a ... számára biztosította.

Az üzleti titoksértéssel kapcsolatos vagyoni kártérítés körében is az elsőfokú bíróság helytálló indokaira utal a másodfokú bíróság. Megfelelően indokolta a kárigény elutasítását azzal, hogy a felperes nem bizonyította az alperes jogsértő magatartásával való okozati összefüggésben felmerült tényleges kárát.

Akit személyhez fűződő jogában megsértének, a Ptk. 84. §-a (1) bekezdésének e) pontja alapján a polgári jogi felelősség szabályai szerint követelhet kártérítést. A kártérítési felelősség szabályait ebben az esetben is a Ptk. 339-360. §-ai alapján kell megítélni.

A Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése szerint, aki jogellenesen másnak kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. A Ptk. 355. §-ának (1) és (4) bekezdése alapján a kárért felelős személy köteles az eredeti állapotot

helyreállítani, ha pedig az nem lehetséges, vagy a károsult azt alapos okból nem kívánja, köteles a károsult vagyoni és nem vagyoni kárát megtéríteni. Kártérítés címén - egyebek mellett - azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges. A kárigényt érvényesítőnek kell bizonyítani a kár bekövetkeztét és annak a jogellenes magatartással fennálló okozati összefüggését. Az adott esetben a felperes ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

Nem igazolta ugyanis a felperes, hogy a ..., vagy az ... az alperesi jogsértés eredményeként álltak el a felperessel kötött szerződésektől.

Mindkét cég vezetőjét meghallgatta az elsőfokú bíróság, és a vallomásukból egyértelművé vált, hogy a felperessel kötött támogatási szerződésük felmondásához az vezetett, hogy számukra az ... televízióval megíúsult a tartós együttműködés, a reklámozás lehetősége. Emiatt a felperes elmaradt haszna és a jogsértések - annak ellenére, hogy a másodfokú bíróság a fent írtak szerint azt szélesebb körben állapította meg - közötti okozati összefüggés nem volt megállapítható. A vagyoni kár iránti kereseti kérelmeket megfelelően utasította el az elsőfokú bíróság.

Ezek után vizsgálta a másodfokú bíróság, hogy az általa megállapított jogsértések alapján a felperes nem vagyoni kárigénye alapos-e.

A felperes 100.000.001 Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest, amelyet a tíz éven át épített imázsának a lerombolása és pszichés kimerülése miatt igényelt. Ennek alátámasztására csatolta önéletrajzi könyvét, amely szakmai előéletét és korábbi produkcióit ismerteti, valamint egy tanácsadó cég, illetve egy médiaügynökség kimutatását, illetve tervét arról, hogy imázsának újraépítése több mint százmillió forintot emésztene fel.

A Pp. 163. §-ának (3) bekezdése szerinti, köztudottnak tekinthető hátránynak lehet elfogadni, hogy a jogsértő, valótlan állítások és jogsértő vélemények a felperes személyéről és produkciójáról nyilvánvalóan nem maradtak visszhang nélkül és a felperest, mint művészt hátrányosan érintették szakmailag és pszichésen.

A jogsértő közlések folytán negatív médianyilvánosságot kapott a felperes és produkciója, így újabb támogatókat - melyre a szabadulóművész felperesnek a produkciói finanszírozásához szüksége van - a jövőben nehezebb lesz találnia, amelyet a felperes által csatolt az ...-vel szponzorszerzési megbízási szerződés eredménytelensége is igazol. A felperes által csatolt, az által készített médiaterv, miszerint jelentős befektetésre van szüksége a felperesnek ahhoz, hogy megfelelő médiajelenléttel az újabb produkciója számára a korábban kialakított, elismert helyzetét elérje, szintén támpontul szolgált a keletkezett nem vagyoni jellegű hátránya megállapításához.

Az alperes jogsértő magatartásával okozati összefüggésben a felperes imázsában és pszichés állapotában megállapíthatóan hátrány érte, amelynek csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez indokolt és szükséges nem vagyoni kárpótlás megítélése.

A kár összegszerűségének meghatározása során a másodfokú bíróság értékelte, hogy a jogsértések súlyosak voltak, a felperes művészi-szakmai tevékenységét és emberi tulajdonságait egyaránt érintették, ezáltal többirányú hátrányt okozva, és súlyosságát fokozta, hogy több sajtótermékben és a televízióban is elhangzottak a jogsértő közlések, ezáltal igen széles nyilvánosságot kaptak, a figyelem középpontjába került, ezáltal a felperes személye negatív színben lett feltüntetve. Súlyosan felróható alperesnek a jogsértés. A felperest, mint szabadulóművészt a produkciójáról írtakkal szakmailag és emberileg lejáratva. Ezzel megnehezítette a felperesnek támogatók, szponzorok szerzését. Ugyanakkor nem tulajdonítható kizárólagosan az alperesi jogsértésnek a támogatók szerzésének elnehezülése. A gazdasági helyzet, más irányú produkciók kedveltté válása is szerepet játszhat abban, hogy nehezebben talál a felperes szponzort.

Azt is értékelni kellett, hogy ha nem is az alperesi televíziós csatorna, hanem a ... csatorna bemutatta a produkciót. Ezáltal a közönség bizonyosságot nyerhetett, hogy a produkció az alperesi közlésekkel ellentétben, megvalósítható volt, a rakéta alkalmatlanságáról állítottak hamisak voltak. A továbbiakban a produkciót és a felperest, mint művészt valós értékén minősíthette a néző.

A médiatervben szereplő százmilliós kárigény eltúlzott volt. A bírói gyakorlatban ilyen mértékű nem vagyoni kártérítés hasonló tényállások esetében sem fordul elő.

A fentiek szerinti mérlegelés eredményeként a másodfokú bíróság húszmillió forintban látta megállapíthatónak a nem vagyoni kár összegét. Ezt meghaladó nem vagyoni kárigényt elutasító döntést helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az elmondottak szerint a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A részben sikeres fellebbezés folytán a felperes a jogsértések megállapítása tekintetében nagyobb mértékben pernyertes lett, de a másodfokú bíróság még így is helyesnek találta az elsőfokú bíróság részperköltségre vonatkozó döntését, amelyben a felperest kötelezte az alperes javára 3 millió Ft perköltség megfizetésére ugyanis a felperes 108.000.000 Ft-os vagyoni igénye teljes egészében alaptalan volt és a 100.000.001 Ft-os nem vagyoni kárigénye is csak kisebb mértékben, 20 millió Ft erejéig volt eredményes.

Az illetékre vonatkozó rendelkezést az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása folytán módosította és a pernyertesség-pervesztesség arányához igazodóan rendelkezett a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 900.000 Ft kereseti és 180.000 Ft viszontkereseti illeték utólagos megfizetéséről a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

A pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelően rendelkezett a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint arról, hogy a felperes egymillió-ötszázezer Ft másodfokú részperkötséget fizessen meg az alperesnek, amelynek összegét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alapján, áfával növelten állapította meg.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illetékek megfizetésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a feleket.

Budapest, 2007. november 13.

Tóth Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

. Lesenyei Terézia s.k.
s.k. előadó bíró

Dr. Kovács Zsuzsanna
bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző